

RTP-S *Aktuellt*

Nr 2
2004

För Trafik & Polioskadade

Ledaren

GOTT NYTT VERKSAMHETSÅR!

I vårt land inträffar det nya året den 1 januari, det kinesiska nyåret infaller under februari månad och RTP-S verksamhetsår inträffade i år den 25 mars 2004.

Årsmötet innebar vissa förändringar.

Styrelsen omvaldes till största delen men vi kan hälsar en ny ledamot, **Sven Engbusk** välkommen. Sven har varit aktiv rullstolsbasketspelare på landslagsnivå. Han är i dag sjukpensionär från en befattning som ekonomichef och har en polioskada sedan 1944.

Marianne Björkander lämnar efter många år RTP-S styrelse. Marianne har under flera år haft uppdrag för Stor-Stockholm i kommunens olika handikappråd. Genom att Marianne informerat styrelsen om de olika ämnesområdena har vi haft goda möjligheter att följa verksamheten inom "huvudkommunen". Enligt uppgift kommer Marianne även att fortsättningsvis vara aktiv bl.a. i handikappråden i Stockholm.

Jag vill framföra styrelsens och mitt **tack till Marianne för Dina insatser i RTP-S styrelse** och vi utgår från att vi kommer att mötas många gånger i det fortsatta arbetet.

Verksamhetsplanen presenterades av vår kanslichef **Björn Svedheim**. Huvudinriktningen är att vi ytterligare skall försöka utveckla erfarenhetsgrupperna och kommittéerna.

Kansliet har flera bevakningsuppgifter i förhållande till Stockholms läns landsting. Detta är en viktig uppgift för att bevaka och företräda våra olika medlemsgruppers behov av vård, omsorg och allmän service.

Inom den närmaste tiden kommer kansliet att åter bli bemannat med nyrekryterad personal. På annan plats i detta nummer presenterar vi våra nya medarbetare.

Jag vill också tacka **Rigmor Almgren** som slutat på kansliet efter många år som operatör på handikappradion och senast i vår växel. Rigmor har alltid varit hjälpsam både mot medlemmar och övriga inom kansliet.

Verksamhetsåret 2004 och början av år 2005 kommer av allt att döma att bli både viktigt och jobbigt för oss inom RTP.

Lokalföreningarnas verksamhet som effektiva företrädare för oss medlemmar är grunden för att distriktet (RTP-S) skall kunna följa, bevaka och företräda alla de olika frågor som direkt eller indirekt berör våra medlemsgrupper och deras närstående.

Låt oss alla hjälpas åt att göra RTP-S verksamhet ännu bättre och effektivare för att på bästa sätt kunna företräda alla RTP: are!

*Rolf Lundgren
RTP-S ordförande*

Utgiven av:
**Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade
i Stockholms län, RTP-S**

Adress: Starrbäcksgatan 11, 172 74 Sundbyberg
Telefon: 08-545 622 60
Fax: 08-545 622 75
E-post: rtp-s@telia.com
Postgiro: 82 59 87-1
Postgiro för gåvor: 90 10 20-8
Org.nr: 816000-2054

Ansvarig utgivare: Rolf Lundgren
Redigering: Inga Borggren
Nästa nummer utkommer: **September 2004**
Manusstopp: **Fredagen den 6 augusti 2004**
Layout och Tryckeri: Globalt Företagstryck AB
Omslagsbild: Inga Borggren

Redaktionskommittén har ordet

RTP-S kansli längtar efter många uppslag till innehållet i tidningen. Lokalföreningarna har troligen intressanta idéer och uppslag. Skriv insändare. Samla material ur tidningar.

Kom ihåg att ange namn, adress och telefonnummer. Sänd materialet i god tid före manusstopp. Manusstopp för kommande nummer är fredagen den 6 augusti.

Redaktionskommittén förbehåller sig rätten att redigera insända bidrag. Nummer 3 2004 utkommer omkring 10 september.

Skriv till RTP-S, Starrbäcksgatan 11, 172 74 Sundbyberg eller skicka fax 08 – 545 622 75 eller e-post till rtp-s@telia.com

Ange ”Ämne: RTP-S Aktuellt”.

RTP-S Aktuellt ges ut av Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade i Stockholm län.

HOPPAS PÅ EN SKÖN VÅR OCH EN TREVLIG SOMMAR!

Redaktionskommittén

Telefonnummer till RTP-S och RTP-StS

Distriktets kansli RTP-S (semesterstängt 5-25 juli)

Telefontid 09.00 – 15.00

Växel 08-545 622 60 Björn Larsson, K-A Stenqvist

Fax 08-545 622 75

E-post till RTP-S rtp-s@telia.com

Direktnummer

Kanslichef

Björn Svedheim 08-545 622 66 bjorn.rtp-s@telia.com

Joanna Bachorz 08-545 622 62 joanna.rtp-s@telia.com

Lena Ericsson 08-545 622 73 lena.rtp-s@telia.com

Anders Lissegårdh 08-545 622 68 anders.rtp-s@telia.com

Christer Olsén 08-545 622 63 christer.rtp-s@telia.com

Maija Pekkanen 08-545 622 64 maija.rtp-s@telia.com

Eva Ruiz 08-545 622 67 eva.rtp-s@telia.com

Maude Stenberg 08-545 622 65 maude.rtp-s@telia.com

StorStockholms lokalförening

RTP-StS 08-545 622 70

Fax 08-545 622 75

E-post till RTP-StS rtp-sts@telia.com

Yvonne Andersson 08-545 622 70 yvonne.rtp.sts@telia.com

Lokalföreningens kansli är bemannat måndag, tisdag och torsdag mellan 10.00 – 16.00

Meddelande kan lämnas till växeln 08-545 622 60 övriga tider eller via fax eller e-post.

Aktuellt

Innehåll

Ledare s 2

Kansliets telefonnummer s 3

Baden s 5

Aktiviteter s 6

Poliokliniker s 10

Aktuell information s 10

Kalendarium s 12

Rapporter s 16

Kommiteerna s 17

Nya medarbetare s 17

Tips s 20

Nya styrelser s 23

Res till Teneriffa

Gör så här:

Vänd dig till Humlegården på telefon 08-505 553 55. (Eller per e-mail till: humlegarden@swipnet.se) Berätta vid vilken tid du vill resa på rehabilitering. Vi skickar en remiss som du tar med till din läkare. Han/hon skriver en ansökan som skickas vidare till Landstingets handläggare. När du fått besked från Landstinget är du välkommen till en stimulerande rehabiliteringsperiod på Teneriffa.

Betalar du själv din resa kan vi erbjuda flera olika boendevalternativ.

Vid strandpromenaden i Los Cristianos ligger Vintersol. Här erbjuds ett komplett rehabiliteringsprogram för neurologiskt sjuka och skadade.

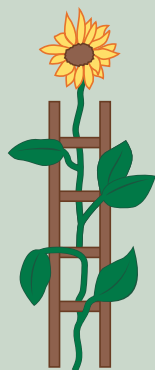
Vi har svensktalande personal, individuell sjukgymnastik och arbetsterapi, vattengympa, mattgympa, handgrupp, fotgrupp och pinngrupp.

Vi har kurator, psykolog, läkare och sjuksköterskor. Två stora pooler, gymnastiksal och gym för egenträning. Egen restaurang och fritidsverksamhet.

Vi har avtal med Landstinget och kan erbjuda stabilt barometertryck och många timmars solsken.

Humlegården

Stiftelsen Humlegården, Box 36, 193 21 Sigtuna, Tfn: 08-505 553 00, Fax: 08-505 553 99, e-post: humlegarden@swipnet.se.

SveGar ASSISTANS FÖR FUNKTIONSHINDRADE

SveGar ASSISTANS är ett litet företag som fötts ur våra egna erfarenheter som personliga assistenter.

Vår ambition är att ge dig som funktionshindrad största möjliga valfrihet i ditt val av personliga assistenter.

Att ge dig full service och att ge dina assistenter allt det stöd de behöver för att göra dig till en nöjd kund hos oss.

Vi finns för att ge dig stöd, råd och mycket känsla i ditt val av personliga assistenter. Välkommen till ett litet assistansbolag med stort hjärta och liten administration.

SveGar ASSISTANS

Box 816 194 45 UPPLANDS-VÄSBY

Tel. 08-590 735 40 Fax. 08-590 735 45

info@svegar.se

GYMNASTIK • SIMNING • BASTU

Bad	Kontaktperson	Badtider	Vårens sista	Höstens första
Danderyds Sjukhus (1 + 2)	Kjell Ivarsson 08-540 661 14 0703-74 41 08	Måndag 17.30 - 20.00	14/6	23/8
Nacka Sjukhus Rehab avd (2)	Rut Lindberg 08-570 241 80	Måndag 17.00 - 19.00	7/6	23/8
Liljeholms- badet (1+3)	Else-Britt Österberg 08-32 37 08 kvällstid 0733-78 26 64	Onsdag 17.00 - 20.00	26/5	1/9
Långbro- badet (1+3)	Manne Nilsson 08-657 94 83	Söndag 09.00 - 11.00	6/6	22/8
Dragon- gården (2) Upplands Väsby	Rolf Andersson 08-580 178 21 08-545 478 78 arb	Måndag 17.00 - 18.00	inget uppehåll ej röda måndagar	
Roslagens sjukhus (2) Norrtälje	Marie Kärllin 0176-239 990	Onsdag 17.00 - 20.00 2 grupper	9/6 (ej 19/5)	1/9
Södertälje (Lotsen) (2)	Marita Jansson 08-550 149 48	Onsdag 17.15 - 19.15 2 grupper	9/6	1/9 prel
Aktiva Re Åkersberga vårdcentral (1+2)	Åsa Fagerström 08-587 521 40	Tisdag 14.30 - 15.00	8/6	24/8

1) sjukgymnast finns   2) 33 – 34 grader i vattnet   3) 27 - 30 grader i vattnet

Är Du Trafik-, Polio- eller Olycksfallsskadad och medlem i RTP ?

Vill Du få guldkant på tillvaron? Vill Du må bättre? Vill Du få motion i en bassäng med 34° vatten? Det finns hjälpare vid våra bad!

Kontakta någon av personerna ovan så försöker vi ordna en plats åt Dig.

Aktiviteter

RTP-S hälsar alla medlemmar välkomna till

VÅRAVSLUTNING I HAGAPARKEN

Onsdag 12 maj 14.00 – 16.30

Vi träffas vid Koppartälten 14.00 och börjar med en tipspromenad med fina vinster i samarbete med NTF Stockholm. Vi intar vårt kaffe med dopp till självkostnadspris.
En härlig eftermiddag i den vackra Hagaparken väntar oss.

Anmälan senast måndag den 10 maj till RTP-S kansli 08-545 622 60 eller till Maude Stenberg 08- 545 622 65 eller via e-post till rtp-s@telia.com.

VI HOPPAS FÅ SE DIG 12 MAJ I HAGAPARKEN!

Om Hagaparken

Hagaparken ligger vid Brunnsviken och är en del av världens första Nationalstadspark. Ett unikt kultur- och naturområde i direkt anslutning till storstadsbebyggelse.

Hagaparken är en engelskinspirerad park som byggdes på initiativ av Gustav III. I parken finns idag en rad olika paviljonger och tempel samt grunden till ett aldrig färdigbyggt slott.

Parken byggdes under år 1780 – 1797.

Haga slott byggdes 1802 – 1804 och ritades av Carl Christoffer Gjörwell på uppdrag av Gustav IV Adolf.

Ekotemplet ritades av arkitekterna Louis Jean Deprez och Christoffer för Gustav III.

Gustav III hade stora planer för hela detta område som undan för undan växte fram. Efter en Italienresa år 1783 till 1784 blev han inspirerad att göra Haga - Brunnsviken till ett område motsvarande *Campagnan* därav de italienskklingande namnen runt Brunnsviken: Albano, Frescati och Tivoli. Här skulle bland annat ett storslaget slott anläggas, ritat av Deprez. Planerna skrinlades dock efter kungens död 1792.

Koppartälten är tre till antalet och är egentligen vakt- och ekonomibyggnader. De liknar turkiska militärtält klädda i målad plåt som scenografiska kulissfasader. Arkitekt var Louis Jean Deprez och de byggdes 1787. Efter en brand 1977 återuppfördes de och då blev arkitekten Torbjörn Olsson ansvarig.

INSPIRATIONSMÖTE

FÖR KVINNOR OM KVINNOR

När det pratas om och till ryggmärgsskadade, handlar det oftast om mannens problem.
Nu vill RTP-S Ryggmärgskommitté råda bot och arrangerar ett "Inspirationsmöte för kvinnor om kvinnor"

Onsdag 12 maj 19.00 - 21.30

Observera möteslokalen: Spinalis kök / KS Rehab Station Stockholm, Frösundaviks Allé 13, Solna.

RTP-S bjuder på en liten smörgås och kaffe/te

Anmäl dig omgående, så vi kan planera förtäringen, till RTP-S kansli, telefon 08- 545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com

Varmt välkommen!

VILKA BIDRAG HAR JAG RÄTT TILL

Information från biståndshandläggare och om handikappersättning. Välkommen att lyssna och lära.

Torsdag 13 maj 18.00 – 20.30

Biståndshandläggare kommer från Solna/Sundbyberg till RTP-S, Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg.

Anmälan senast tisdagen 11 maj till RTP-S kansli, telefon 08 – 545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com

UNIK FÖRELÄSNING OM DE SVENSKA POLIOEPIDEMIERNAS HISTORIA

Höstens Spöke

Så lyder namnet på den historiska avhandling om polio som dr Per Axelsson la fram vid Umeå Universitet nyligen. Ända fram till vaccinets inträde på 50-talet förbryllade den gåtfulla polion inte bara befolkning och lekmän utan också läkarvetenskapen. Epidemierna orsakades av ett virus som – utan förvarning – kunde angripa och förlama vem som helst men som framför allt drabbade barn.

Av oklar anledning inträffade de flesta epidemierna under höstarna. Då varken läkare eller befolkning förstod hur sjukdomen spreds eller hur den skulle motverkas blev den betraktad som ett *Höstens spöke*.

Missa inte ett unikt tillfälle att lyssna på Per Axelssons föreläsning om de svenska polioepidemiernas historia. Avhandlingen som också blev en bok finns till försäljning under kvällen. Pris 250 kronor

Per Axelsson (f. 1972) är historiker vid Umeå universitet. Höstens spöke är hans doktorsavhandling.

Torsdag 27 maj 18.00 – 20.00 RTP-S Starrbäcksgatan 11 i Sundbyberg.

Kom i tid! Vi planerar att avsluta kvällen ca 20.00.

Anmälan senast tisdag 25 maj till RTP-S kansli telefon 08-545 622 60, fax 08- 545 622 75 eller e-post rtp-s@telia.com

Hjärtligt Välkomna!

WHIPLASHMÖTE MED ADVOKAT

RTP-S har under våren förlagt två möten med advokater i Åkersberga för dig som bor i norra StorStockholm och i Huddinge för dig som bor i södra Storstockholm. Vårens sista möte sker i kansliet lokaler

Torsdag 27 maj 18.00 – 20.30
RTP-S kansli, Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg

Anmälan senast måndagen 24 maj till RTP-S kansli 08-545 622 60, fax 08-545 622 75 eller e-post till rtp-s@telia.com

ÖPPET HUS I HANINGE 13.00-16.00

Alla intresserade medlemmar är välkomna till Moränvägen 3, ABF-lokalen i Haninge där vi utbyter erfarenheter, dricker kaffe, pysslar etc. Oavsett skada är du välkommen måndagar 13.00 – 16.00. Kaffe och te till självkostnadspris.

Måndagarna 24 maj, 23 augusti, 20 september, 18 oktober och 22 november

Anmäl dig till RTP-StS, Yvonne Andersson på 08-545 627 70 eller på e-post till yvonne.rtp-s@telia.com.

SPELKVÄLLAR

Oavsett skada är du välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11 i Sundbyberg torsdagar 16.30 – 19.30 för att spela kort.

Torsdagarna 27 maj, 26 augusti, 23 september, 21 oktober och 25 november.

Anmäl dig till RTP-StS, Yvonne Andersson på 08-545 627 70 eller på e-post till yvonne.rtp-s@telia.com

CAFÉTRÄFFAR

Du har möjlighet att träffa trevliga personer och prata, ventileras och ta upp ämnen som är intressanta, byta erfarenheter och ha en trevlig caféstund till självkostnadspris.

16.30 – 19.30

Tisdag 25 maj, 24 augusti, 21 september, 19 oktober och 23 november.

Oavsett skada är du välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11 i Sundbyberg
Kontaktperson är Yvonne Andersson RTP-StS,
08-545 622 70 eller e-post yvonne.rtp-s@telia.com

ERFARENHETSGRUPP POLIO

Erfarenhetsgruppens möten är öppna för alla med erfarenhet av att leva med polio. Deltagarna tar upp aktuella ämnen eller problem och diskuterar lösningar.

Sista tisdagen i varje månad mellan 13.00 – 15.00 med undantag för juni, juli och december.

Tisdag 25 maj, 31 augusti, 28 september, 26 oktober och 30 november.

Kaffe/Te med bröd serveras för 15 kronor.
Anmälan senast måndagen före mötesdagen till RTP-S 08-545 622 60 eller e-post till rtp-s@telia.com
Varmt välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11 Sundbyberg!

/Inga Borggren

KRÄFTFISKE FRÅN "KAJK" (RULLSTOL)

Magelungens fiskevårdsförening ordnar en kräftfiskekväll för funktionshindrade i rullstol.

Tisdag 10 augusti 17.00
samling vid Marieborgs båthus.

Anmälan görs senast 1 augusti till Marianne Elenstedt 08-93 70 49.
Kostnaden 75 kronor sätts in på pg 153 379-3, Magelungens fiskevårdsförening. Märk talongen med *kräftfiske i rullstol*.

/Anders Lissegårdh

EN OFÖRGLÖMLIG HELG I DALHALLA MED PUCCINIS LA BOHÈME

Gästspelande Lettiska Nationaloperan ger Puccinis La Bohème, en av världens mest spelade operor. Föreställningen ingår i Dalhalla Opera Festival.

Lördag 14 augusti – Söndag 15 augusti

Resan annonserade i nummer 1!
Bindande anmälan omgående till RTP-S kansli, 08-545 622 60 eller e-post till rtp-s@telia.com
Förfrågningar besvaras av Majken Månsson 08-778 27 35.

SPÄNNANDE NATUR- OCH KULTURRESA TILL TYSKLAND MED TONVIKT PÅ BERLIN OCH DANMARK

Tisdag 17 – Tisdag 24 augusti

BOULE

I september startar vi boulespel för hösten. Vi spelar inomhus på Prins Bertils Boulebana på Djurgården.

Du kan delta om du har bra styrka i armarna och är rörlig, även om du använder käpp, rullator eller rullstol. Det finns plats för flera deltagare.
Tag kontakt med Britt Ljunggren 08- 85 94 50 för mer information eller anmälan.

KOM OCH SJUNG med Bofinkarna

Bofinkarna är en helt medlemsarrangerad aktivitet. Vi träffas första tisdagen i månaden och sjunger i RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11 Sundbyberg.

Tisdag 2 september, 5 oktober, 2 november och 2 december 18.00 – 20.30

Du som tycker det är kul med sång och musik, hör gärna av dig till RTP-S kansli för närmare information, telefon 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com

WHIPLASHKOMMISSION

Försäkringsbranschen skapar en whiplashkommission

”Den whiplashkommission som skapats av försäkringsbranschen kommer att inleda sitt arbete under sommaren. Arbetet leds av förre statsministern Ingvar Carlsson, som är kommissionens ordförande. Medlemmar i kommissionen är också representanter för Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade, Socialstyrelsen, Försäkringskassaförbundet, Riksförsäkringsverket och Försäkringsförbundet.

Kommissionens arbete ska främst inriktas på hur omhändertagandet av whiplashskadade kan förbättras och följa utvecklingen, initiera forskning och göra utvärderingar inom området under en treårsperiod. Verksamheten finansieras genom att försäkringsbolagen Folksam, If, Länsförsäkringar och Trygg-Hansa ställt 15 miljoner kronor till förfogande.

Bakgrunden är att drygt hälften av alla trafikskador som leder till invaliditet är whiplashskador.

- Varje år drabbas omkring 25 000 personer av Whiplashskador, 1 500 av dem så svårt att de blir invalidiserade. Förutom det mänskliga lidande som dessa skador leder till, medför de kostnader på sammanlagt flera miljarder kronor per år, säger Ingvar Carlsson.”

Källa: Försäkringsförbundet
Delrapport 1 släpptes i december 2003.

• Vägverket vill få fart på handikapparbetet

• Lagen om handikappanpassad kollektivtrafik är inte effektiv. Det framhåller Vägverket i en rapport.

• Vi vill ändra förordningen om handikappad kollektivtrafik. Där har det tidigare stått att kollektivtrafiken ska anpassas i den takt det är ekonomiskt och tekniskt möjligt. Det vill vi ta bort. Vi vill att man i lagstiftningen gör det tydligt att den som har ansvar för kollektivtrafiken också har ansvar för att den är användbar för personer med funktionshinder senast år 2010, säger Einar Tufvesson.

• För att följa upp att lagen följs behövs det också klarare bestämmelser kring tillsyn. I dag står det att den som utövar kollektivtrafik ska se till att trafiken anpassas med hänsyn till resenärer som har funktionshinder. Men det står inte vem som ska kontrollera att reglerna följs och vad som händer om man inte följer dem. Det uppdraget föreslår Vägverket att de själva får.

Nyhetsbyrån ikapp

Aktuell information

FUNKTIONSHINDRADE TVINGADES STANNA HEMMA

Förra året drog färdtjänsten in resorna för funktionshindrade utan fast arbetsplats. Nu får "frilansarna" tillbaka sina resor, dock endast två gånger per dag. Flera funktionshindrade tvingas därför att stanna hemma istället för att arbeta.

Sedan förra året har inte funktionshindrade utan fast arbetsplats i Stockholm kunnat åka med färdtjänsten inom arbetet. Dessa frilansare arbetar som t ex tolkar, pianostämmare, musiker och konsulter och måste ständigt röra sig från och till olika platser inom arbetet.

Men nu diskuterar färdtjänstnämnden att formellt besluta att börja bevilja funktionshindrade frilansare arbetsresor igen. Men då kommer endast två resor per dag att beviljas, något som oftast passar någon med fast anställning eftersom färden då innebär resan från och till arbetet. Men funktionshindrade frilansare som t ex arbetar som tolkar har oftast flera uppdrag per dag och måste således pendla mellan olika platser. Detta går alltså numera endast att resa två gånger per dag, något som inte räcker till för så kallade frilansare.

Arbetsresor eller tjänsteresor?

I färdtjänstens föreskrifter står det att de inte bekostar tjänsteresor. Färdtjänsten anser att frilansarnas arbetsplats är i hemmet och därför klassas alla andra resor som tjänsteresor och beviljas alltså inte av färdtjänsten.

Johan Sjölander är ordförande i Färdtjänstnämnden.

- Att vi skulle betala för alla resor i tjänsten är inte möjligt. Jag tycker att det är en rimlig avvägning med två resor per dag. Då gäller samma nivå för frilansare som för andra med fast arbetsplats, säger Johan Sjölander till DN.

Två resor om dagen räcker som sagt inte till för en funktionshindrad frilansare och därför tvingas många nu sjukskriva sig eller helt enkelt inte gå till arbetet. Konflikten mellan färdtjänsten och frilansarna fortskrider genom att ord står mot ord beträffande tolkningsfrågan av tjänsteresor och arbetsresor. Färdtjänsten menar att uppdragsgivaren skall betala tjänsteresorna, något som inte gynnar frilansaren eftersom kostnaden av att anställa den funktionshindrade i det fallet då blir högre.

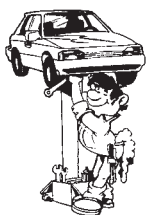
Christian Ploog, frilansjournalist

Ska du byta bil?

- Kontakta oss för rådgivning före bilköp. Vi erbjuder fri årlig funktionskontroll av de ombyggnader vi utför.
- En viktig säkerhetsrutin!
- Vi är godkända av försäkringsbolag att åtgärda försäkringsskador.

Vi kan anpassning av handikappfordon!

Rörvägen 57, 136 50 Haninge
Telefon: 08-500 128 38
Mobil: 070-836 04 57
Fax: 08-500 128 17

Stöd utgivningen av
Aktuellt genom att sätta
in lägst 50 kronor på
pg 2 94 10-8.

Poliokliniker i Stockholms län

DANDERYDS SJUKHUS

Geriatriska kliniken

Poliomottagningen

Tidsbeställning och information

08-655 58 08

Tala med Britt- Marie eller Gunilla

HUDDINGE SJUKHUS

Rehabiliteringsmedicinska kliniken

Tidsbeställning och information

08-585 822 97

mån - tors 08.00 -16.00.

tala med Helena Ekelund

NYTT SKYDD MOT PISKSNÄRTSKADOR

En liten plåtbit som monteras under bilstolen kan halvera risken för pisksnärtskador vid påkörning bakifrån. Tillsammans med bilsäkerhetsföretaget Autoliv har Folksam tagit fram ett skydd mot pisksnärtskador som kan sättas in i äldre bilar.

Så kallade pisksnärtskador (whiplashskador) orsakar upp till 70 procent av alla trafikskador som leder till medicinsk invaliditet.

I Sverige handlar det om cirka 2 000 personer per år. - om det nya skyddet monteras in i 10 procent av den befintliga bilparken kan man rädda 250 personer om året från att drabbas av invaliditet, säger Maria Krafft, biträdande forskningschef på Folksam. Tittar man på dem som känner besvär mer än sex månader efter en olycka ligger effekten på upp mot 80 procent.

Skyddet är en liten plåtkonstruktion som monteras mellan förarstolens främre infästning och bilstolens golv. Vid påkörning bakifrån tippas stolen maximalt 20 grader bakåt och fångar upp överkroppen på ett mjukare sätt än annars med resultat att den så kallade pisksnärten dämpas.

Maria Krafft säger att skyddets effekt delvis varierar beroende på bil- och stolmodell. (TT)

Källa: Stockholm City 2004-02-18

WHO:s mål att utrota polio hotad

Världshälsoorganisationen WHO:s omfattande vaccineringskampanjer mot polio runt om i världen har

• burit resultat och aldrig har man varit så nära att
• utrota polio. Förra året fanns sjukdomen kvar bara i
• sex länder: Nigeria, Indien, Pakistan, Niger, Afganistan och Egypten. Antalet insjuknade beräknades till
• 758 personer och kan jämföras med ca 1 000 smittade per dag när man började kampanjen 1988.

• Men i tre delstater i norra Nigeria har de muslimska
• ledarna satt stopp på vaccineringskampanjen med
• motiveringen att vaccinet enligt ryktena är preparerat med kemiska ämnen för att göra flickorna sterila
• eller att sprida HIV-smitta. USA skulle ligga bakom
• sammansvärjningen för att hindra muslimer från att
• föröka sig. Nigerias regering har satt upp egen kommission för att visa att vaccinet är riskfritt, bland
• annat har hälsovårdsdepartementet låtit experter
• från berörda delstater ingå i delegationer till Indonesien och Indien där vaccinet har testats. Men hittills
• har alla försök att övertyga de religiösa ledarna varit
• förgäves.

• Vaccineringsvägran i Nigeria har lett till att sjukdomen åter har spridit sig till sju grannländer som
• tidigare har varit fria från polio. Nu försöker WHO
• förhindra spridningen genom att skapa en brandvägg runt Nigeria genom att vaccinera i kringliggande länderna Benin, Burkina Faso, Centralafrikanska
• Republiken, Elfenbenskusten, Ghana, Kamerun, Niger, Tchad och Togo. Totalt planerar WHO att ge
• vaccinet, som tas via munnen, till 63 miljoner afrikanska barn. Misslyckas kampanjen finns det risk
• att sjukdomen kommer tillbaka till Europa. I Sverige
• förekom polio senast 1954.

Aktuell Information fortsätter på sidan 15

Kalendarium

Maj

Onsdag 12	14.00 – 16.30	Våravslutning i Hagaparken	Sid 6
Onsdag 12	19.00 – 21.30	Inspirationsmöte för kvinnor	Sid 6
Torsdag 13	18.00 – 20.30	Biståndshandläggare från Solna/Sundbyberg	Sid 6
Måndag 24	13.00 – 16.00	Öppet hus i Haninge	Sid 7
Måndag 24		Anmälan till 27 maj, Whiplashmöte	Sid 7
Tisdag 25	13.00 – 15.00	Polio, erfarenhetsgrupp	Sid 8
Tisdag 25	16.30 – 18.30	Caféträff	Sid 8
Tisdag 25		Anmälan till 27 maj, Polioepidemierna	Sid 7
Torsdag 27	16.30 – 19.30	Spelkväll	Sid 7
Torsdag 27	18.00 – 20.30	Whiplashmöte med advokat	Sid 7
Torsdag 27	18.00 – 20.00	Polioepidemiernas historia, föreläsning	Sid 7

Juli

Måndag 5		Kansliet semesterstängt	
Måndag 26		Kansliet öppnar igen	

Augusti

Söndag 1		Anmälan till Kräftfiske	Sid 8
Tisdag 10	17.00	Kräftfiske	Sid 8
Lördag 14	09.00	Bussresa till Dalhalla, La Bohème	Sid 8
Tisdag 17		Tysklandsresa med buss	Sid 8
Måndag 23	13.00 – 16.00	Öppet hus i Haninge	Sid 7
Tisdag 24	16.30 – 18.30	Caféträff	Sid 8
Torsdag 26	16.30 – 19.30	Spelkväll	Sid 7
Tisdag 31	13.00 – 15.00	Polio, erfarenhetsgrupp	Sid 8

Kalendarium

September

Tisdag	2	18.00 – 20.30	Bofinkarna	Sid 8
Måndag	20	13.00 – 16.00	Öppet hus i Haninge	Sid 7
Tisdag	21	16.30 – 18.30	Caféträff	Sid 8
Torsdag	23	16.30 – 19.30	Spelkväll	Sid 7
Tisdag	28	13.00 – 15.00	Polio, erfarenhetsgrupp	Sid 8

Oktober

Tisdag	5	18.00 – 20.30	Bofinkarna	Sid 8
Måndag	18	13.00 – 16.00	Öppet hus i Haninge	Sid 7
Tisdag	19	16.30 – 18.30	Caféträff	Sid 8
Torsdag	21	16.30 - 19.30	Spelkväll	Sid 7
Tisdag	26	13.00 - 15.00	Polio, erfarenhetsgrupp	Sid 8

November

Tisdag	2	18.00 – 20.30	Bofinkarna	Sid 8
Måndag	22	13.00 – 16.00	Öppet hus i Haninge	Sid 7
Tisdag	23	16.30 – 18.30	Caféträff	Sid 7
Torsdag	25	16.30 - 19.30	Spelkväll	Sid 8
Tisdag	30	13.00 - 15.00	Polio, erfarenhetsgrupp	Sid 8

Obs!

Anmäl ditt deltagande genom att ringa, faxa eller skicka e-post till distriktskansliet,

telefon 08-545 622 60, fax 08-545 622 75 eller e-post rtp-s@telia.com

Anmäl om Du har behov av mikrofon eller hörselslinga!!

OBS! Adressen är RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg om inget annat anges!!

REHABILITERING VID SKADA VIKTIGT ÄVEN FÖR ÄLDRE

Att kunna klara sig själv och göra som man brukar göra tillhör det viktigaste i livet också i hög ålder. Äldre som skadat sig eller drabbats av sjukdom siktar fortfarande på ett oberoende och aktivt liv efter rehabiliteringen. Det visar en ny avhandling från institutionen för Folkhälso- och vårdvetenskap vid Uppsala Universitet.

Bakom avhandlingen, som bland annat bygger på en kvalitativ studie av äldres livstillfredsställelse under och efter geriatrisk rehabilitering står Anna Cristina Åberg. Hon är anställd som chefgymnast vid geriatriskcentrum på Akademiska sjukhuset i Uppsala, men är för tillfället tjänstledig för att forska.

Hon har intervjuat 15 patienter om vad de värderar som viktigt för att vara tillfreds med livet, under rehabiliteringstillfället, tre månader efter och ytterligare sex månader senare. Resultatet av intervjuerna pekar på tre faktorer som patienterna, alla över 80 år, värderade högt: att kunna vara aktiv, att vara aktiv, att vara oberoende och att anpassa sig till omständigheterna.

Anna Cristina Åberg berättar att sjukdomen eller skadan upplevdes som något av en vändpunkt i livet för de äldre.

- De hade tidigare inte upplevt sig som gamla men i samband med den aktuella händelsen kände de plötsligt av sin ålder. Att klara sina vardagsaktiviteter och upprätthålla sitt gamla vanliga jag, att klä på sig, att kunna gå på toaletten själv och hälsa på goda vänner var saker som värderades högt av alla i gruppen. Det var också uppenbart att de inte ville ta emot hjälp. **Speciellt tydligt var det för kvinnorna i gruppen som själva ville vara de som gav hjälp.**
- Men om de inte kunde vara aktiva och oberoende på samma sätt som tidigare valde de att anpassa sig. En sådan anpassningsstrategi var att uppehålla en positiv självbild genom att mentalt gå tillbaka i livet och minnas trevliga saker, berättar Anna Cristina Åberg.

- Det handlar om att balansera sina föreställningar och ambitioner. För att ge mening åt livet väljer äldre som inte tycker att de har det så bra, helt enkelt att minnas sitt tidigare liv i stället för att referera till det liv de har nu, fortsätter hon. Det är viktigt att vårdpersonalen känner till de här olika strategierna för att hjälpa patienterna att uppnå livstillfredsställelse, menar hon.

- Det gör det möjligt att aktivt stödja patienterna att i första hand komma tillbaka till ett aktivt liv. De som inte har sådana förutsättningar kan man hjälpa genom att stödja berättande, säger Anna Cristina Åberg.

Källa: *Dagens Medicin* Nr 50 -2003/ 12-10/Anna Lena Bengtsson

RTP-S kommentar:

RTP har länge ansett att för föreningens skadegrupper gäller livslång rehabilitering. Vad som sägs ovan gäller också för våra skadade medlemmar oavsett ålder. Om man byter ur ordet *gammal/gamla* mot *rörelse-/funktionshindrade* känner vi igen oss. Det finns anledning att tro att det är grundläggande mänskliga behov att "kunna vara aktiv, att vara aktiv, att vara oberoende och att anpassa sig till omständigheterna". Vi har för många år sedan kallat det överlevnadsstrategi för att leva ett värdigt liv.

EN RAPPORT FRÅN ÖVERVIKTSPROJEKTET

Beställarkontoret Vård, Medicin och Omvårdnad arbetar med projektet och Maude Stenberg från RTP-S finns med i arbetet.

PATIENTGRUPPER MED SÄRSKILDA BEHOV AV ÖVERVIKTSBEHANDLING.

Exempelvis: Personer med fysiska funktionshinder efter trafik- och polioskador.

Personer i dessa skadegrupper ska vid lämplig tidpunkt ges kostråd, aktivitetsråd och individuella träningsprogram för att anpassa aktivitetsnivån till skadan. Viktigt speciellt för polioskadade som vid onormal muskulär uttröttnings vid kroniskt överutnyttjande muskler rekommenderas en minskad aktivitetsnivå.

Information ges om vinster med en beteendeförändring med syfte att förebygga och behandla övervikt

samt om energiintag i förhållande till fysisk aktivitet.

Innan hösten kommer rapporten från SLL Beställarkontor *Vård angående viktprojektet*.

FÖREBYGGA ÖVERVIKT?

Kontakta RTP-S kansli snarast om du är intresserad av att vi startar en studiecirkel till hösten med tema Kostråd, aktivitetsråd och träningsprogram.

Maude Stenberg

SVÅRT ATT KOMMA ÅT BANKERNAS UTTAGSAUTOMATER

– *Vill du att jag hjälper dig med koden?*

Den frågan ställdes av en välmenande (?) medmänniska till en RTP-medlem när hon försökte nå upp till en uttagsautomat från sin rullstol. Efter att ha skrattat åt det dråpliga är det dags att reflektera över det allvarliga i situationen. Trots att problemet har varit känt sedan automaterna togs i bruk på 80-talet är det fortfarande alltför ofta som automaterna inte kan nås av alla bankkunder.

Ett exempel är Föreningssparbankens uttagsautomat vid Odenplan där man först måste forcera två basanta trappsteg i sten innan man kommer fram till själva automaten. Om man som funktionshindrad klarar av det, sitter kortöppningen också den för högt för många.

Jesper Berggren, presschef vid Föreningssparbanken, säger att de är medvetna om problemet, och hänvisar till SEB:s uttagsautomater på motsatta sidan av Odenplan.

– Dessa frågor är ju något som vi ständigt har på agendan. Vi har ett handikappråd tillsammans med representanter från 12 handikapporganisationer. Rådet träffas två gånger om året och diskuterar frågor kring tillgänglighet.

På frågan om hur diskussioner eller beslut inom rådet följs upp i svarar Jesper Berggren att målet är att ha åtminstone en tillgänglig uttagsautomat på varje ort. Men han kan inte lova att automater som nu är utom räckhåll för funktionshindrade åtgärdas.

– Det kommer att ske på sikt när de föråldrade automaterna så småningom byts ut mot nya, säger han.

Sedan den 1 december 2003 gäller ett tillägg i plan- och bygglagen som innebär att näringsidkare, fastighetsägare och kommuner ska fortlöpande undanröja enkelt åtgärdade hinder. Men för att det skall hända något så behövs någon som påpekar bristerna och skickar in anmälan. Åtgärdas inte bristerna kan följden bli böter. Vem som helst kan göra anmälan och skicka den till byggnadsnämnden.

KONFERENS OM TILLGÄNGLIGHET FÖR NÄRINGSLIVET

Stockholms Gatu- och fastighetskontor anordnar tillsammans med stadens HO den 13 maj konferensen "Tillgänglighet som tillväxtfaktor" riktad mot näringslivet. Syftet med konferensen är att sprida kunskap om hur näringslivet ska anpassa sig till de funktionshindrades behov och på schemat står bland annat seminarier om tillgängligheten som affärsidé. Enligt Stockholms stads handikappombudsman, Riitta-Leena Karlsson, har deras arbete hittills inriktat sig huvudsakligen mot frågor kring tillgänglighet inom stadens egna verksamheter, den offentliga sektorn. En ambition är dock att öka upplysningen om tillgängligheten gentemot näringslivet.

Rapporter

MEDLEMSTRÄFF PÅ SIGTUNAHÖJDEN

Nordvästra lokalföreningen hade medlemsträff den 12 februari på Sigtunahöjden.

Ett 30-tal personer hade kommit till Sigtuna för att äta en bit mat och lyssna på trubaduren Lennart Eriksson.

Nils Ahlinder från Mälargården berättade om senaste nytt angående rehabilitering av Polio/Postpolio och Whiplashskador på Mälargården.

Doktor Lennart Silverstolpe redogjorde för sin metod *Behandlingar av djupa smärtor i det tredje nervsystemet*.

Just nu är vi tre personer från NV lokalföreningen som fått behandling av Lennart Silverstolpe. Vi upplever alla tre behandlingen som effektiv och den har gett oss smärtlindring och "ett bättre allmäntillstånd".

Metoden borde komma fler skadade till del. Vi ser fram emot att metoden accepteras, att den godkänns av läkarkåren, så att den finns att tillgå på läkarmottagningar och rehabiliteringsavdelningar.

Ett stort tack till Er alla som gjorde kvällen till en trevlig och lärorik afton.

REGLER FÖR REMISSKRAV

Reglerna för remisskraven börjar nu komma från Landstingsstyrelsens förvaltning. Följande är tjänstemännens förslag:

Tidigare har man utfärdat bestämmelser för sjukgymnastik och specialister för öron, näsa hals. Man kan konstatera att några undantag från huvudregeln att alltid kräva remiss inte har skett.

Hur det blir för specialistmottagningarna för polio vet vi inte. RTP har agerat för att diagnosgruppen skall undantas från remisstvånget.

De delbestämmelser som nu kommit är regler för telefonrådgivning. En läkares rådgivning på telefon omfattas inte av remisskravet. För att säkerställa kontinuiteten har en läkare också möjlighet att ta emot 5% av sina besök utan remiss. Genom denna regel kan en läkare ge vård åt redan tidigare kända patienter som återinsjuknat och också ta emot patienter i akut behov av vård.

RTP PÅ REHABMÄSSAN

Allt för Rehab- och omsorg gick av stapeln den 20-22 april på Stockholmsmässan i Älvsjö. RTP ställde ut genom en gemensam monter för förbundet och distriktet i Stockholms län.

RTP informerade om vår verksamhet för våra olika skadegrupper samt specifikt vad distriktet kan erbjuda sina medlemmar. En rullande video som marknadsförde RTP-fritid kunde mässbesökarna ta del av förutom det tryckta material som vi delade ut. Vi hade många besök under de tre dagarna. Många visste inte vad RTP gjorde medan andra redan hade kännedom om vår verksamhet och ville ha mer detaljerad information. För distriktets personal och förtroendevalda, som bemannade montern, var det stimulerande att prata med mässbesökarna. Flera synpunkter kom fram som vi kan ta till vara i kommande RTP verksamheter.

Från arrangörerna, Stockholmsmässan, är man nöjd med mässan. 190 utställare och ca 10.000 besökare blev facit jämt fördelade mellan de tre dagarna. De kategorier besökare som var i majoritet enligt statistiken var arbetsterapeuter, undersköterskor och brukare.

Att notera: endast ett 40-tal politiker och 58 biståndsbedömare besökte omsorgsmässan.

Summerar man olika kategorier var det dock 2.500 beslutsfattare på olika nivåer som besökte mässan.

Kommittéerna

RTP-S styrelse har under många år valt att kalla arbetsgrupper/referensgrupper för olika verksamhetsgrenar kommittéer. Personerna som ingått i kommittéerna har bidragit med sin erfarenhet och sitt engagemang till att utveckla föreningen. Under våren kommer de nyvalda medlemmarna att kallas till en utbildningsdag för att få kunskap om uppdraget och ha möjlighet att lära känna varandra. Distriktsstyrelsen önskar samtliga medlemmar välkomna till det nya verksamhetsåret.

RTP-S årsmöte valde följande medlemmar till de olika kommittéerna.

Poliokommittén

Britt Ljunggren, Kjell Ivarsson, Bengt-Erik Johansson och Sture Johansson

Ryggmärgsskadekommittén

Arne Nylander, Tommy Engh och Stefan Sundquist

NYA MEDARBETARE PÅ KANSLIET

Lena Ericson är ny ombudsman på kansliet och kommer framför allt att arbeta med frågor och insatser som rör polioskador. Hennes tidigare yrkesliv som sjukgymnast gör att hon haft kontakt med flera olika handikappförbund.

– RTP:s verksamhet intresserar mig eftersom jag främst har arbetat inom neurologisk rehabilitering. Handikappförbunden har en viktig funktion att fylla och jag känner stor arbetsglädje inför kommande arbetsuppgifter, säger Lena.

Naturligtvis vill jag ha kontakt med Er medlemmar. Det är ju för Er skull jag har anställts. Hör gärna av Er, med såväl små som stora frågor!

Under våren arbetar Lena endast på tisdagar men till hösten blir det varje dag.

Lena har direktnummer 08-545 622 73 och e-post lena.rtp-s@telia.com

Maija Pekkanen började som ombudsman på kansliet den 15 april. Till hennes arbetsområden hör bland annat ryggmärgs- och skullskadefrågor, att följa och

Hjärnskadekommittén

Esko Mallenius och Bengt Stenström

Whiplashkommittén

Birgitta Flognfeldt, Elsie Martinsson, Nebi Bal, Marie Kärllin och Hans Hellström

Kommittén för Ortopedtekniska frågor

Rolf Andersson, Bosse Küller och Lennart Olsson

Skadeförebyggande kommittén

Catalin Westenheim och Tommy Engh

Simkommittén

Else Britt Österberg, Dragon Kjell Ivarsson, Ruth Lindberg och Manne Nilsson

Resekommittén

Majken Månsson, Birgit Peterson, Åsa Orrgårdh, Rane Hoonk och Barbro Andersson

Redaktionskommittén

Inga Borggren och Barbro Andersson

informera om den medicinska utvecklingen inom skadeområdet, medverka i RTP-S Aktuellt samt fungera som extra resurs i whiplashfrågor.

Maija är född och uppvuxen i Finland vilket förutom namnet kan anas på dialekten. Sina studier till samhällsvetare, bedrivna parallellt med arbete inom vården och omsorgen, kompletterade hon senare med både informatör- och journalistutbildning. Hon har tidigare arbetat bl. a vid Sveriges Television, tidningarna Avisen och Upsala Nya Tidning, Uppsala universitet samt Uppsala läns landstings informationsavdelning.

– Handikappfrågor ligger mig varmt om hjärtat, genom min egen erfarenhet som whiplashskadad sedan sex år. I dessa åtstramningstider har RTP en mycket viktig roll som stöd för sina medlemmar och påverkare i samhället, säger Maija som ser fram emot många kontakter och möten med RTP-S-medlemmar.

Maija har direktnummer 08-545 622 64 och e-post maija.rtp-s@telia.com

/ Björn Svedheim

MINA BEN ÄR PÅ SERVICE!

För oss rörelsehindrade är förflyttningar ett ständigt problem och ger många gånger upphov till oro – hur skall det fungera att ta sig från punkt A till B, speciellt om man inte har varit på en adress tidigare.

Färdtjänst är en lösning men många av oss väljer att försöka förflytta sig med egen bil. Det ger en frihet att välja att resa när man själv vill och bilen utgör en viktig del för att uppnå hyfsad livskvalitet.

För lite sen var det dags att lämna in bilen på service, med andra ord lämna bilen på bilverkstaden, färdtjänst därifrån och sedan hålla tummarna att bilen blir klar samma dag och att färdtjänsten skall fungera för att hämta bilen innan verkstaden stänger.

Dessa servicedagar känns det att man är utan väl fungerande ben att förflytta sig med som man vill.

Det ger också upphov till några reflektioner. Dagens samhälle tenderar till att bli allt mer bilfientligt genom trängselskatter, parkeringsavgifter och andra skatter som höjs hela tiden. I ett längre perspektiv är det säkert inte fel att minska biltrafiken men det finns lite förståelse för att det finns personer som i hög grad är beroende av bilen i sin vardag för att kunna sköta ett arbete och kunna förflytta sig på ett flexibelt sätt.

Handikapparkeringstillståndet är en viktig del i att det hela skall fungera för den enskilde.

Man blir därför upprörd när det i pressen görs reportage om missbruk och förslag till inskränkningar i parkeringsbestämmelserna. Vi måste själva vara noga med att följa bestämmelserna för att inte ge makthavarna argument för försämringar. Att missbruka sitt parkeringstillstånd och låna ut det till andra är en björntjänst som slår mot alla.

I Stockholm med omnejd har vi generösare regler än i andra delar av landet – låt oss gemensamt slå vakt om detta samtidigt som vi vill att parkeringsplatserna verkligen utnyttjas enbart av dem som har tillstånd.

Hur många gånger har man inte sett exempelvis containrar på dessa platser eller ”friska” personer som bara ska utföra ett kort ärende och därför tycker det är OK att stanna på handikappplatsen.

Respekten för våra behov av att parkeringsplatserna ligger nära dit vi ska är, tyvärr alltför låg. Det vi kan göra att lappa felaktigt uppställda bilar med ”våra egna lappar” och argumentera.

Hur det gick med servicen på bilen? Färdtjänsten kom 20 minuter för sent trots att jag var ensam i bilen men jag hann till verkstaden en kvart innan de stängde men det viktigaste - jag är hjulbent igen.

/Björn Svedheim

STATSRÅD PROVAR RULLSTOL I STOCKHOLM

Barn- och familjeminister Berit Andnor provade på att shoppa i rullstol i Stockholms City. Hon fann att det var svårt och att hon var beroende av andras hjälp.

Hon upptäckte att man blir väldigt utlämnad och beroende av andra när man med rullstol försöker ta sig fram i Stockholms City.

Statsrådet borde ha möjlighet att påverka tillgänglighetsfrågorna.

Hon hoppas att föreskrifterna för att få bort hindren ska hjälpa trots att de inte funnits så länge. Enligt uppgift i Christian Ploogs artikel ska statsrådet ha kontinuerliga kontakter med handikapprörelsen, handikappombudsmannen och diskrimineringsombudsmannen.

RTP-S kommentar:

Det är bra att personer i beslutspositioner provar ett liv i rullstol under några minuter.

MEN när man kan resa sig från rullstolen och gå in i en butik utan svårigheter är det ett ganska tomt och innehållslöst yttrande: att upptäcka att man är beroende av andras hjälp. Vi kan inte begära att någon ska kunna känna in sig i ett problem som varar en kort stund. Det kan aldrig vara detsamma som att alltid vara beroende av andra för att miljön gör en handikappad.

Att vara funktionshindrad/rörelsehindrad är inte detsamma som att känna sig handikappad. Det första är ett faktum och det andra är en känsla - ibland av vanmakt.

BOSSE

Råd, Stöd & Kunskapscenter

Du som är mellan 16 - 65, bor i Stockholms län, och har ett fysiskt funktionshinder, har möjlighet att få hjälp av oss på BOSSE helt gratis med allt som bökar till din vardag.

Vi har 20 års erfarenhet av att ge information och stöd för att du ska kunna lösa de flesta problem som kan uppstå när man har ett funktionshinder.

Allt du behöver göra är att kontakta oss:

Tel: 08 - 544 88 660

Texttel: 08 - 544 88 661

Fax: 08 - 544 88 676

e-post: bosse@bosse-kunskapscenter.se

www.bosse-kunskapscenter.se

Tips

GOTLAND BLIR TILLGÄNGLIGT ÄVEN FÖR FUNKTIONSHINDRADE

I framtiden blir det lättare att turista på Gotland. "Tillgänglighet som tillväxtfaktor på Gotland" är namnet på det projekt som ska få Gotland att bli tillgängligt för alla.

Med hjälp av projektet ska de hitta former för att förbättra den fysiska tillgängligheten till turistanläggningar och utflyktsmål på Gotland.

Fredrik Ahlkvist är projektsamordnare och arbetar sedan drygt ett år med Agenda 22, ett projekt inom Handikappförbundens samarbetsorganisation. Tanken är att göra arbetsplatser mer tillgängliga för företag och att utveckla nya tjänster och varor utifrån vad som är bra för alla och det var utifrån detta som det nya projektet skapades.

Tillgänglighet får ofta ett omvårdnadsperspektiv istället för att skapa aktiva människor, fortsätter han.

SKÄRGÅRDSSTIFTELSENS BROSCHYR OM TILLGÄNGLIGHET

Skärgården framstår i många skildringar som ett svårtillgängligt område för rörelsehindrade. Klippor, branta stigar och orörd dramatisk natur förekommer kanske oftare i reportage och bilder än lättillgängliga stigar och svagt sluttande backar.

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län har tagit fram en broschyr om tillgänglighet för rörelsehindrade. Den kan beställas från Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län, 08- 440 56 00 eller på www.skargardsstiftelsen.se

TILLGÄNGLIGT BAD MITT I STOCKHOLM

Smedsuddsbadet vid Kungsholmens sydligaste spets byggdes om 2002 för att bli tillgängligt. Kafé Kajak har handikapptoiletter och en helt tillgänglig uteservering.

Källa: Infoblad från Gatu- och Fastighetskontoret /september 2002.

EFTERLYSNING!!

Finns det någon som har en begagnad trehjulig cykel??
AnnKatrinn Hellberg, en av våra medlemmar som bor
i Finland, vill gärna ha kontakt.
Mobilnumret är 0035850 3671412

INTRESSANTA BÖCKER

DRIVKRAFT *körergonomi, rullstolsteknik
& metodik* av Åke Norsten.

En modern, funktionell rullstol är enligt förordet det
enskilt kanske viktigaste hjälpmedlet.

"Åke, själv rullstolsbrukare sedan många år har utbildat
hundratals personer med alla slags funktionshinder
i rullstolskörningens svåra konst. Att han nu i bokform
gör sin betydande kunskap tillgänglig för en bredare
publik är ett viktigt bidrag i den huvudsakligen pedagogiska
uppgift som kallas medicinsk rehabilitering."

Ur Förordet /Richard Levi docent, Karolinska Institutet

Boken är framtagen med stöd av Hjälpmedelsinstitutets
stimulansbidrag för kompetensutveckling inom
hjälpmedelsverksamheten.

RTP-S arrangerade ett medlemsmöte med Åke Norsten,
under våren. Intresset från medlemmarna var så litet
att mötet fick ställas in.

Hör gärna av er till Björn Svedheim på kansliet om
du är intresserad av att RTP-S gör ett nytt försök.

Visste du att du kan få en remiss till en kurs hos Åke
Norsten, Frösunda Center?

FRISKBOK *för dig med rörelsehinder* av Kerstin
Wahman och Anna-Carin Lagerström.

Undertitel *på väg mot ett aktivare och friskare liv*

"Den här lilla boken kan rädda liv." Boken utgör
ett exempel på en ny rehabilitering med en bredare
ansats, där patienten är en aktiv deltagare, som får
stöd att själv återta ansvar och kontroll över sitt liv
och sin hälsa."

Ur Förordet /Richard Levi docent, Karolinska Institutet

Projektet Sportprogrammet och boken har finansierats
med medel från Allmänna arvsfonden.

Styrketräningsprogrammet i boken har utvecklats
med medel från RTP genom projektet "Ryggmärgsskadade
och åldrande".

"God hälsa är mer värd en största rikedom!"

Massageterapeuten Patrick Johansson driver
Aktiv Kroppsterapi och det bästa förutom själva
behandlingen är att Patrick kommer hem till dig
med sin massagebänk.

Ring 0736-40 46 98 om du vill boka tid eller få
mer information.

/Inga Borggren

LOVANDE BEHANDLING AV POSTPOLIO

Nya forskningsresultat från Karolinska Institutet visar att inflammatoriska reaktioner hos patienter med postpolio sjunker dramatiskt vid behandling med immunglobulin. Detta möjliggör helt nya behandlingsstrategier

Sexton patienter som tidigare haft polio och sedan utvecklat ökande symptom med muskelsvaghet, typiska för postpolio syndromet, behandlades med immunglobulin intravenöst. Patienternas höga nivåer av pro-inflammatoriska cytokiner i ryggmärgsvätskan, vilka är ett tecken på en pågående inflammatorisk process, sjönk dramatiskt efter behandlingen.

Patienter med post-polio har visat sig ha avsevärt högre nivåer av cytokinerna TNF-a, IFN-g och IL-10 i ryggmärgsvätskan, jämfört med en kontrollgrupp. Nivåerna är lika höga som hos patienter med multipel skleros (MS), en sjukdom med inflammation i ryggmärgsvätskan.

Efter behandling med immunglobulin intravenöst dagligen under tre dagar sjönk nivåerna av proinflammatoriska cytokiner till i stort sett noll. Uttrycket av cytokinernas mRNA mättes sex till åtta veckor efter behandlingen. De flesta patienterna upplevde också förbättringar av sitt tillstånd. Värdet av detta behöver dock undersökas vidare, då denna första studie inte hade någon kontrollgrupp som fick placebo (sockerpiller).

Postpolio syndromet karakteriseras av tilltagande rörelsehinder, tiotals år efter den akuta polio-infektionen,

vilket orsakas av en hela tiden pågående nervförtvinning som leder till muskelsvaghet. Bakgrunden till att nerverna förtvinar har hittills varit okänt. Oberoende av orsaken till den ökande cytokinproduktionen, vet man att både TNF-a och IFN-g är inblandade i mekanismer som förstör motoneuroner, de nervceller som är kopplade till musklerna. Det är därför möjligt att en kronisk produktion av cytokiner inom nervsystemet har klinisk betydelse för symptomen vid postpolio.

Resultaten öppnar upp för en helt ny behandlingsmetodik vid postpolio. En större placebokontrollerad studie av intravenös immunglobulinbehandling av postpolio har inletts vid Karolinska Institutet.

För mer information, kontakta:

Professor Tomas Olsson,
Institutionen för klinisk neurovetenskap,
Karolinska Institutet,
tfn 08-517 762 42, mail tomas.olsson@cmm.ki.se
eller

Professor Kristian Borg,
Institutionen för folkhälsovetenskap,
avdelningen för rehabiliteringsmedicin,
tfn 08-517 760 13, mail kristian.borg@phs.ki.se

Publikationer:

Prior poliomyelitis – IvIg treatment reduces proinflammatory cytokine production.

Gonzalez H, Khademi M, Andersson M, Piehl F, Wallström E, Borg K, Olsson T.

Journal of Neuroimmunology (2004). In press.

Konstutställning på RTP-S Kansli

Under ett år har våra medlemmar kunnat använda kansliet som ett galleri för sina alster. Alla som varit på kansliet har uppskattat förändringen på väggarna. Lite spännande att inte veta i förväg vad man skulle få se.

Gunlög Sekunde från Nordvästra Storstockholms lokalförening var den första som ställde ut. Därefter Kari Wennemo och Kerstin Waldton från Storstockholms lokalförening. Annika Hedman och Kerstin Åkerberg avslutade den här omgången.

RTP-S vill tacka er som ställt ut konstverk under de gångna 12 månaderna. Det har varit mycket uppskattat av besökare och av personalen.

Kontakta Maude Stenberg på kansliet om du vill ställa ut dina målningar under hösten.

Nya styrelser i **RTP** i Stockholms län

Lokalföreningarna

NORDVÄSTRA STORSTOCKHOLMS LOKALFÖRENING AV RTP

Rolf Andersson	ordförande	
Hans Hellström		Tommy Svensson
Barbro Andersson		Vivianne Isaksson
Bengt-Erik Johansson		Åke Fahlström

NORRTÄLJE LOKALFÖRENING AV RTP

Raija Korhonen	ordförande	
Lennart Olsson		Gullvi Frisk
Ingmarie Lindström		Siv Palm
Maud Eriksson		Lasse Petersson
Marie Kårlin		Karl Karlsson

STORSTOCKHOLMS LOKALFÖRENING AV RTP, RTP-StS

Ulf Garpenbeck	ordförande	Nebi Bal
Kjell Ivarsson		Rane Honk
Lennart Grånemo		Britt Ljunggren

SÖDERTÄLJE LOKALFÖRENING AV RTP

Eva Molnár	ordförande	
Sigvard Carlsson		Britt Widen
Miklos Molnár		Leila Haukkala
Aina Stockinger		Bruno Stockinger

Distriktet

STOCKHOLMS LÄNS DISTRIKT AV RTP, RTP-S

Rolf Lundgren	ordförande	Hans Hellström
Rolf Andersson		Lasse Peterson
Inga Borggren		Sven Engbusk
Raija Korhonen		Arne Nylander
Sigvard Carlsson		Elsie Martinsson

Rullstolstaxi?

**Ja, hos Taxi 020 kan
Du fortfarande beställa
Rullstolstaxi dygnet runt,
7 dagar i veckan!**

**Har Du färdtjänst betalar landstinget
dessutom halva kostnaden! Med
andra ord får Du som är färdtjänst-
kund 50% rabatt på taxameterpriset.
Betalning för resan sker i bilen och
när Du beställer ringer Du gratis på
020-68 68 68.**

020-68 68 68

Besök även vår hemsida, www.taxi020.se